

Informacja prawna 05/2024

Miło nam zaprezentować kolejny numer newslettera, zawierający informacje prawne z maja 2024 r. Wszelkie potrzeby dogłębniejszej analizy przekazywanych przez nas treści prosimy zgłaszać na adres kuropatwa@btrp.pl

Paweł Kuropatwa – radca prawny
Jan Tyczyński – asystent radcy prawnego

Spis treści

Wodór w prawie energetycznym (druk: UD36)	1
Bon energetyczny	2
Zalecenia Komisji dot. przyspieszenia wydawania zezwoleń dla OZE	3
Prawo ochrony środowiska	3
Konsultacje UODO	3
Nowe wzory dla klastrów energii	3
Rozporządzenia dot. stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe	4
Nowelizacja ustawy o biokomponentach	4
Krajowy system certyfikacji cyberbezpieczeństwa	4
Komunikaty PSE S.A.	4
Komunikat OIRE dot. Karty aktualizacji	4
Komunikat PSE dot. zmian Regulaminu rynku mocy	5
Formularze Strukturalne	5
Komunikat PSE dot. funkcjonowania CSIRE	5
UE Energy Market design	5
Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju	5

Wodór w prawie energetycznym (druk: UD36)

27 maja opublikowano w Rządowym Centrum Legislacyjnym [projekt ustawy](#) o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (UD36). Jest on elementem Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności. Projekt ma na celu dostosowanie polskiego prawa do założeń Polskiej Strategii Wodorowej (PSW). Projekt ustawy umożliwi realizację celu 6. „Stworzenie stabilnego otoczenia regulacyjnego” PSW.

Najważniejsze zmiany obejmują wprowadzenie do Prawa energetycznego m.in.:

- odrębnego rodzaju paliw – wodoru (wodór podlegać ma reżimowi prawnemu dot. paliw);
- pojęć zw. z wodorem (wodór: niskoemisyjny, odnawialny, odnawialny pochodzenia niebiologicznego);
- zdefiniowanie pojęć operatorów w systemie wodorowym, użytkownika systemu wodorowego, systemu wodorowego, sieci przesyłowej wodorowej, sieci dystrybucyjnej wodorowej, sieci wodorowej ograniczonej geograficznie, magazynowania wodoru, instalacji magazynowej wodoru oraz małej instalacji magazynowej wodoru;
- określenie zasad certyfikacji i wyznaczania operatorów wodorowych;
- uregulowanie koncesjonowania działalności związanej z magazynowaniem wodoru;
- unormowanie zasad funkcjonowania systemów wodorowych oraz mechanizmów wsparcia dla działalności badawczej dot. wodoru.

Uregulowane mają zostać prawa i obowiązki uczestników rynku wodoru oraz Prezesa URE w zakresie wodoru. Dostarczanie wodoru odbywać się ma na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług przesyłania wodoru lub dystrybucji wodoru albo umowy sprzedaży wodoru, umowy o świadczenie usług przesyłania wodoru lub dystrybucji wodoru i umowy o świadczenie usług magazynowania wodoru.

Uprawnienia kontrolne dot. kontroli: legalności pobierania paliw, układów pomiarowych, dotrzymywania umów i prawidłowości rozliczeń (art. 6) będą przyznane także przedsiębiorstwom wykonującym dział. gosp. w zakresie wodoru. Obowiązek równoprawnego traktowania i zawierania umowy o przyłączenie także dotyczyć ma przedsiębiorstw wodorowych (art. 7). Prezes URE otrzymał kompetencję do rozstrzygania sporów z zakresu odmowy zawarcia umowy o świadczenie usług przesyłania/dystrybucji/magazynowania wodoru, umowy udostępnienia OSP wodorowego części instalacji magazynowej wodoru, używanej do magazynowania wodoru i niezbędnej do realizacji jego zadań oraz w przypadku nieuzasadnionego wstrzymania dostarczania wodoru.

Minister właściwy ds. energii ma określić w drodze rozporządzenia szczegółowe warunki funkcjonowania systemu wodorowego (art. 9). Wprowadzony ma także zostać rozdział (unbundling) operatorów wodorowych (art. 9d). Operatorzy wodorowi także mają zostać objęci obowiązkiem sporządzania instrukcji ruchu i eksploatacji (art. 9g) oraz planu rozwoju (art. 16). Prezes URE ma mieć obowiązek składania Ministrowi właściwemu ds. energii corocznego sprawozdania ze swojej działalności także w zakresie wodoru (art. 24). Projekt zakłada wyłączenie z obowiązku posiadania koncesji: wytwarzanie, przesyłanie oraz dystrybucję wodoru (art. 32). Operatorzy systemów wodorowych prowadzić mają, w postaci elektronicznej, rejestr instalacji magazynowych wodoru przyłączonych do ich sieci, stanowiących jej część lub wchodzących w skład jednostki wytwórczej lub instalacji odbiorcy końcowego przyłączonej do ich sieci (art. 43h).

Zmianie ma ulec także Ustawa z dnia z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane. W definicji obiektu liniowego uwzględniony ma zostać także rurociąg wodorowy. Dotychczasowe uprawnienia sanitarne mają także uprawniać m.in. do projektowania systemów wodorowych. Sieci płynów technicznych, w tym systemy wodorowe o ciśnieniu roboczym nie wyższym niż 0,5 MPa mają być zwolnione z decyzji o pozwoleniu na budowę, ale mają wymagać zgłoszenia. Także na zgłoszenie możliwe mają być: budowa przyłącza wodorowego oraz instalowanie urządzeń do oczyszczania wodoru o przepustowości nie większej niż 250 kg wodoru na dobę. Ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Bon energetyczny

Czeka na podpis prezydenta i ogłoszenie [Projekt ustawy](#) o czasowym ograniczeniu cen za energię elektryczną, gaz ziemny i ciepło systemowe oraz o bonie energetycznym. Projekt dotyczy m.in. ograniczenia wzrostu cen energii w drugiej połowie 2024 roku dla osób z niższym dochodem, które będą mogły skorzystać z bonu energetycznego. Ma on także ustalić cenę maksymalną energii elektrycznej na poziomie 500 zł/MWh dla gospodarstw domowych oraz 693 zł/MWh dla jednostek samorządu, podmiotów użyteczności publicznej oraz dla małych i średnich przedsiębiorców. Z najważniejszych zmian należy także wymienić określenie wysokości opłaty mocowej dla odbiorców końcowych rozliczających się ryczałtowo na poziomie 0 zł w okresie od 1 lipca do 31 grudnia.

Ustawa wprowadza bon energetyczny ma być przyznawany w wysokości 300 zł dla gosp. dom. jednoosobowego; 400 zł dla gosp. dom. wieloosobowego (od 2 do 3 osób); 500 zł dla gosp. dom. wieloosobowego (od 4 do 5 osób); 600 zł dla gosp. dom. wieloosobowego (co najmniej 6 osób). W przypadku gdy główne źródło ogrzewania danego gospodarstwa domowego jest zasilane energią elektryczną i jest wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków.

Zalecenia Komisji dot. przyspieszenia wydawania zezwoleń dla OZE

21 maja Komisja Europejska opublikowała [Zalecenie Komisji](#) (UE) 2024/1343 z dnia 13 maja 2024 r. w sprawie przyspieszenia procedur wydawania zezwoleń w odniesieniu do projektów dotyczących energii odnawialnej i powiązanych projektów infrastrukturalnych.

Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby te projekty kwalifikowały się do najkorzystniejszej procedury dostępnej w ich procedurach planowania i wydawania zezwoleń. Projekty rozwoju sieci powinny mieć możliwie jak najwyższy status w prawie krajowym, z wszelkimi korzyściami z niego wynikającymi we wszelkich postępowaniach administracyjnych lub sądowych. Powinny zostać jasno określone i możliwie najkrótsze terminy dla wszystkich etapów wymaganych do udzielenia zezwoleń na stworzenie i obsługę projektów dotyczących energii odnawialnej oraz powiązanych projektów infrastrukturalnych. Cała administracyjna procedura dot. wydawania zezwoleń dla projektów OZE powinna zostać ujednoczona, w tym na powiązane projekty podłączenia do sieci. Wnioskodawcy powinni mieć możliwość aktualizacji stosowanych innowacyjnych rozwiązań w okresie między złożeniem wniosku o zezwolenie a rozpoczęciem budowy projektów. Komisja zaleca także, by państwa członkowskie stymulowały społeczności energetyczne, np. poprzez uproszczone procedury wydawania zezwoleń dla małoskalowych OZE i prosumentów.

Ponadto Komisja Europejska opublikowała [Zalecenia Komisji](#) (UE) 2024/1344 z dnia 13 maja 2024 r. w sprawie modelu aukcji energii ze źródeł odnawialnych, w których przekazano zalecenia dla państw członkowskich, by zapewniły, aby ich model aukcji przyczyniał się do szybkiego, efektywnego i zrównoważonego wdrażania energii ze źródeł odnawialnych w sposób konkurencyjny, przyciągał inwestycje prywatne oraz zapewniał sektorowi korzyści takie jak pewność inwestycji.

Prawo ochrony środowiska

27 maja opublikowano w Rządowym Centrum Legislacyjnym [projekt ustawy](#) o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw. Projekt ma na celu wsparcie przedsięwzięć prośrodowiskowych, mających na celu adaptację do zmian klimatu, poprawę powietrza oraz usprawnienie systemu zarządzania emisjami. Najważniejsze zmiany obejmują m.in.: doprecyzowanie przegotowywanej przez samorząd województwa polityki rozwoju województwa o kontekst prowadzenia działań na rzecz ochrony klimatu oraz działań adaptacyjnych, zmniejszających podatność na zmiany klimatu; wprowadzenie obowiązku opracowania miejskich planów adaptacji do zmian klimatu przez miasta o liczbie mieszkańców równej lub większej niż 20 tys.; określenie działań zmniejszających podatność na zmiany klimatu (rekomendacji i wniosków zawartych w miejskich planach adaptacji do zmian klimatu) jako kluczowego elementu polityki przestrzennej; doprecyzowanie przepisów dot. elementów niezbędnych oceny oddziaływania na środowisko w obszarze analiz klimatycznych. Projekt ma wprowadzić mechanizmy wspierające realizację przedsięwzięć proekologicznych w miastach oraz tam, gdzie dochodzi do przekroczenia poziomów dopuszczalnych i docelowych dla substancji objętych systemem monitoringu jakości powietrza. Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Konsultacje UODO

21 maja opublikowano na stronie Urzędu Ochrony Danych Osobowych [ogłoszenie](#) o konsultacjach dwóch poradników - Poradnika o przetwarzaniu danych przy zatrudnianiu „Ochrona danych osobowych w miejscu pracy. Poradnik dla pracodawców” z 2018 r. oraz Poradnika o reagowaniu na naruszenia danych osobowych „Jak administratorzy powinni postępować w przypadku naruszeń ochrony danych” z 2019 r. Uwagi można do nich zgłaszać do 21 czerwca 2024 r. Konsultacje nie wynikają ze zmiany prawa. Ich celem jest zapewnienie, by poradniki odpowiadały na wątpliwości użytkowników.

Nowe wzory dla klastrów energii

24 maja opublikowano na stronie internetowej URE [Pakiet informacyjny](#) dot. Rejestru Klastrów Energii dla podmiotów zamierzających wystąpić z wnioskiem o wpis do rejestru klastrów energii oraz podmiotów, które uzyskały wpis do tego rejestru. Opublikowano także [nowy wzór wniosku](#) o wpis klastra energii do rejestru klastrów, załączniki oraz wzór oświadczenia do wniosku.

Rozporządzenia dot. stanowisk pracy wyposażonych w monitory ekranowe

17 maja upłynął termin dla pracodawców na dostosowanie stanowisk pracy do wymagań określonych w [Rozporządzeniu](#) ministra rodziny i polityki społecznej z 18.10.2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe (Dz.U. z 2023 r., poz. 2367). Pracodawcy w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia mieli dostosować stanowiska pracy wyposażone w monitory ekranowe utworzone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia do minimalnych wymagań bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ergonomii określonych w rozporządzeniu.

Nowelizacja ustawy o biokomponentach

21 maja opublikowano w Rządowym Centrum Legislacyjnym [projekt ustawy](#) o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw. Projekt ten ma na celu transpozycję do polskiego prawa dyrektywy REDII w zakresie wykorzystania w transporcie niskoemisyjnych paliw oraz energii elektrycznej. Z najważniejszych zmian należy wymienić m.in. określenie poziomów Narodowego Celu Wskaźnikowego (NCW) w transporcie oraz wyznaczanie mechanizmów nadzoru realizacji wskazanych poziomów minimalnych; wprowadzenie maksymalnego udziału biopaliw pozyskiwanych z surowców spożywczych lub paszowych wykorzystywanych do realizacji celu udziału odnawialnej energii w transporcie; wprowadzenie minimalnego udziału zaawansowanych biopaliw i biokomponentów, w tym biometanu, wyprodukowanych z surowców wskazanych w części A w załączniku IX do dyrektywy REDII w sektorze transportu; uzupełnienie katalogu paliw, którymi można realizować NCW, o paliwa węglowe z recyklingu, biopaliwa gazowe oraz biokomponenty zaawansowane, pozyskiwane dzięki zagospodarowaniu odpadów i pozostałości; uwzględnienie w realizacji NCW energii elektrycznej z OZE; uregulowanie wymagań dot. spełniania kryteriów zrównoważonego rozwoju w odniesieniu do biokomponentów, biopłynów i paliw z biomasy wykorzystywanych w instalacjach OZE wytwarzających energię elektryczną, ciepło lub chłód wytwarzanych z biomasy. Ustawa ma wejść w życie 1 stycznia 2025 r.

Krajowy system certyfikacji cyberbezpieczeństwa

21 maja opublikowano w Rządowym Centrum Legislacyjnym [projekt ustawy](#) o krajowym systemie certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/881 z dnia 17 kwietnia 2019 r. w sprawie ENISA (Agencji Unii Europejskiej ds. Cyberbezpieczeństwa) oraz certyfikacji cyberbezpieczeństwa w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz uchylecia rozporządzenia (UE) nr 526/2013 (akt o cyberbezpieczeństwie) nałożyło na państwa członkowskie obowiązek ustanowienia krajowego organu do spraw certyfikacji cyberbezpieczeństwa. Jego zadaniem jest nadzorowanie rynku i kontrola prawidłowości działań w zakresie certyfikacji. Certyfikacja w dziedzinie cyberbezpieczeństwa ma się odbywać na zasadach rynkowych, a klienci mają mieć wybór spośród podmiotów działających na rynku. Ustawa wprowadza procedury akredytacji podmiotów uprawnionych do wydawania certyfikatów. Obowiązywać mają trzy poziomy uzasadnienia zaufania jakie gwarantuje dany produkt – podstawowy, istotny i wysoki, określające poziom cyberbezpieczeństwa. Ustawa ma wejść w życie po upływie miesiąca od dnia ogłoszenia.

Komunikaty [PSE S.A.](#)

Komunikat OIRE dot. Karty aktualizacji

23 maja na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. opublikowano [Komunikat OIRE](#) w sprawie procesu konsultacji projektu Karty aktualizacji nr CC/02/2024 IRIESP-OIRE. Poinformowano w nim o planowanych zmianach w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej – Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii. Poinformowano, że uwagi do projektu Karty aktualizacji mogą być składane do 24 czerwca 2024 r. na adres poczty elektronicznej wyłącznie na Formularzu zgłaszania uwag, podpisanym kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

Komunikat PSE dot. zmian Regulaminu rynku mocy

29 maja na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. opublikowano [Komunikat Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A.](#) w sprawie procesu konsultacji zmian Regulaminu rynku mocy wynikających z projektu Karty aktualizacji nr RRM/Z/8/2024. Poinformowano, że regulamin ma zostać dostosowany do nowych Warunków dotyczących bilansowania (WDB). Termin na składanie uwag wyznaczono na 12 czerwca 2024 r.

Formularze Strukturalne

22 maja na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. opublikowano [Formularze danych strukturalnych](#) dla Synchronicznych Modułów Wytwarzania, Elektrowni Szczytowo-Pompowych oraz Modułów Parku energii PV i FW.

Komunikat PSE dot. funkcjonowania CSIRE

21 maja na stronie Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. opublikowano informację o zatwierdzeniu 20 maja przez Prezesa URE Karty aktualizacji nr CC/01/2023 do Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej - Sposób funkcjonowania Centralnego systemu informacji rynku energii oraz współpracy Operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, działającego jako Operator informacji rynku energii, z Użytkownikami systemu elektroenergetycznego i innymi podmiotami zobowiązanymi lub uprawnionymi do korzystania z Centralnego systemu informacji rynku energii.

UE Energy Market design

7 maja Rada UE przyjęła [rozporządzenie](#) oraz [dyrektywę](#) w odniesieniu do poprawy struktury unijnego rynku energii elektrycznej. Z najważniejszych zmian należy wymienić wprowadzenie dwukierunkowych kontraktów różnicowych lub równoważnych systemów o takich samych skutkach. Mają one na celu ochronę minimalnego wynagrodzenia, a jednocześnie gwarantowały efektywne działanie i uczestnictwo na rynkach energii elektrycznej oraz reagowanie na sytuację rynkową. Mogą one mieć zastosowanie do inwestycji w nowe instalacje wytwarzające energię elektryczną oraz w energię wiatrową, słoneczną, geotermalną, energię wodną z elektrowni bez zbiorników i energię jądrową. Rada ma otrzymać kompetencję do ogłoszenia kryzysu, na podstawie wniosku Komisji, w przypadku bardzo wysokich cen na hurtowych rynkach energii elektrycznej lub w przypadku gwałtownego wzrostu cen detalicznych energii elektrycznej. Rozporządzenie ma wejść w życie po upływie 20 dni od dnia opublikowania.

Dyrektywa w sprawie należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju

24 maja Rada UE przyjęła [dyrektywę w sprawie należytej staranności](#) przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju (*Corporate Sustainability Due Diligence Directive*). Państwa UE mają dwa lata na wdrożenie jej przepisów. Najważniejsze zmiany obejmują m.in. obowiązek zachowania należytej staranności w odniesieniu do poszanowania praw człowieka i kwestii środowiskowych dla określonych grup przedsiębiorstw. Należyta staranność ma się odnosić do działalności własnej przedsiębiorstw, działalności jednostek zależnych oraz do tzw. łańcucha działalności (*chain of activities*). Przedsiębiorstwa mają odpowiadać za ww. działalność cywilnie oraz mają podlegać karom pieniężnym za naruszenie obowiązków w zakresie należytej staranności.

Podmioty objęte regulacją obejmują przedsiębiorstwa, które w ostatnim roku obrotowym, za który zostało lub powinno zostać sporządzone roczne sprawozdanie finansowe, zatrudniały średnio ponad 1000 pracowników, a ich przychody netto ze sprzedaży w skali światowej przekraczały 450 mln EUR; przedsiębiorstwa, które same nie osiągnęły progów wskazanych powyżej, ale były najwyższą spółką dominującą (ultimate parent company) w grupie, która osiągnęła te progi; przedsiębiorstwa, które same zawarły lub są najwyższą spółką dominującą grupy, która zawarła z niezależnymi spółkami zewnętrznymi umowy franczyzowe lub licencyjne w UE w zamian za opłaty licencyjne wynoszące ponad 22,5 mln EUR, jeżeli umowy te zapewniają wspólną tożsamość, wspólną koncepcję biznesową i stosowanie jednolitych metod prowadzenia działalności.